

5553

ACC. N:oR.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Amette Smedsröm

Härad: Fränsta

Adress: Åbyinge

Socken: Ö. Åbyinge

Berättat av:

Uppteckningsår: 1938

Född år 1881 i Åbyinge

Uppteckningen rör

Tid och tidsindelning

Dygnets

Dekan och månaden

Året

Vinter

Sommar

Vår

Höst

Den kristna kalendern

1. 4.

5. 13.

14. 15.

16.

17.

18.

19.

20.

20. 25.

25 sid.

Skriv endast på denna sida!

Tid. di tier. tierna (fem) ja ved altr i haur tier. bun ble av så fort.
 bun ja fortare ex en kennet sy å följa mä bun. sollar i vij.
 plur. tier. tierna de e döllie tier. di brauaste tierna e naur här e ude arbe-
 de e te å följa mä tierna åtta som di gau å komma. di svare tierna.
arbetstier. naur. da e arbetstier här anned å ta se ex stan å hälla väsen.
 ja ha enda ti de måd rämne i arbetstier. ja ha ingen ti här e ingen ti å
 gi bord. ja ha ingen ti de överlägs. en faur nödha. tim de måd anned.
Litgång. här e bra ti på grisana. da ha vad bra ti på äggen linge.
 här ska väl blaj tid ti prau ha en ha å ukänna. tim ha vad dölli prau fyle.
 här e dölli ti på gränga. di som ha nämna. tim ha vad bätter på all elor.
onenskrutim. de e ti nu mä de dörna. tim e enge mä ad. de e mär en ti.
väsen, gyckel. di häller en sådden ti där ude om kvällana. där tier tar knappat
 tröd. di ska hälla en sådden ti så snart di komma i hote. (num. utt. tid, åldra.
 utt. ti) tier i utt. last. ja e ende tier de måd alla me far tier.
 far va en finare de dölli d. di känna va fina te å stan ude hala mätkun.
 ja tier ja e ende näktitt tier de näm mad, en han ende va tier te å
 fara i fiän så snert gad språss.

På dän tier. på dän tier ni spraxt de banes. på dän tier en dudda de nad
 på dän tier ni hösta va där en ti ätt väsen ude i vangana. (skoga hästrad)
 (eller eftersomla) på dän tier vi va ånga va här sprre tir. på allteng:
 i rött ti: i röttan ti: de va min skam i rött ti ja kom åsta.
 de e bra å va mä i röttan ti: de varre bätt å reda ad i röttan ti:
 de e på tier. de e höjt på tier å fau i joren ha om ska diol.
 de ha vad på tier långt får ditta. de varre på tier maur sör.
 mä tier. där e folk som e mä tier. di reda upp mä tier. de e bara
 de å följa mä tier. bag om tier. gamla brugor å va bag om tier.
 di e lajnt bag åtta tier. lajnt de bags i tier. åtta häma som tier ändrar se
 i gressen ti: de va i gressen ti de bli gjord i hal dän fälles ti: de e gam-
 mald som ain hal dän fälles ti: i dinne kängens ti: de blir väl ante i dinne
 kängens ti: i vaur ti: de mådde väl ante bli i vaur ti: de ha ende vad i mint
 får i tier. får i tier ja de de på ett anned vis. en kan ju ende likna ed
 ve får i tier. får i tier å nu e ante äjns. de ha vad i ferdan ti:
 i forma tier va de ju vete som mer. dän forma tier å dinne tier e ju slaga
 i urminnes tid. de e anna ain urminnes tier. i urminnes ti de baga.

i mannaminne i mannamenge. en ha ju ende sätt sadant i mannamunge.
i mild menge här ha ende vad måd kri i mitt menge.

i min oppräset fiss ja de va varmare omre. i min oppräset je vi allti plattkort
Skund. stånn ja kommer om en stånn. de ska blygja på eria stånnen.

stånnom. stånnom gauz da ju lid falkelitt de väja. de ha vad stånnom ded.
stänner. här e stänner i nu. nän gang kan där blaj en stånn ye.

han kan dän stånnen ja mengat vända. di ledie stånnerna gau så fort.

ståna. vi faur ju ståna väss. om du stånnar de lid så koncke de hälten.
ja ha stånnad me i de längats. nu stånnas de te en faur va ude.

om en stånn. vs ska komma om en stånn. tiba de en lidon stånn.

ett lide grånn. ja stänner ett lide grånn. de e gjort på ett lide grånn.
om en hämmaväning. de jiekh får se på en hämmaväning. di komme på hämmavän-
ningen. rött nu. ja ska gau rött nu å göra ne ha här e. ja tänker rött nu ha
vi frammad. i rappred. de e ende allt som gauz får se i rappred.

de ska gau i rappa taget. i en rappred. de jiekh i en rappred.
de ja må en fortgang. nu sker allt må en farseli fortgang.

dåne fortgangen. e ende allti bra.

en gang nân gang en gang ja kommer dän vanen ska ja titta eng om.
 en gang i tien blar ja väl färi nân gang de ved en ente maur de es.
 en faur ju nân gang gora alvara au ha en akar dän nân gangen ble allri.
nân sinn. om de nân sinn blar au de ha allri nân sinn vad näid mä ad.
vare. han tor aina varv krengr agrana. varvis digau i varvis om en an.
vanna. di jinge haur sin vanna oppre på mäsen. grigan å drängen je ett par
 vanner för dæm tag nu fau vigo ett tag i jin. de gaur ett tag ått
 ett anned. de ejna taget han ju gau bækare en de anra.
röck. vi fau dra gran ett röck i nu. prangen tydde unde va mä hila roeked.
roekavis. ude arbe e dyast i richavis. : roekavis kan de ju dra i bänke.
björ. de e bïst de gaur män de e i ett björ. de ha gaud i ett björ de de töd.
björvis. de ska gau i björvis sin ataur de i sta i mällomåd.
björe. vi tank en björa dä män dän va farapant. dän björan va ente se drög.
 langa björer e drög. di gau röck mä ett stråg i nu. de e ett litt
 stråg å hålla ud. yna de gaur fastare en en han yna ja kannie ente
 yna så fort de je. de gaur på ett ögonbleek. på ögonbleeket va ad
 hänt. en ha ente sytt å ynad för en di va harsaus.

Eggnet dög. da nöll. hala daen. hala dinne langsimmelie daen.
 daen i rossens äorre. bun gaur å alär hank daen i rossens äorre.
 heila nödden nättatien. ve nätteti. hala dän lange nödden.
 de e ente mår en di gör om får daen. vi ake skida om ed får daen.
 di gör om ed på en da. de e kars hala daen. han ha vad en sådden kari
 da. i da. dinne daen com e. i da ska här blaj nåd au. nu e dinne daen
 snart gaun. dän da com vi ou ha. dinne da com erge e. i dinne välaimade da
 i gaur. färra daen. daen com e gaun. daen com va. da com ha vad.
 daen com jek. dinne dana e äjnsedana bå dän daen com va, å dinne com e.
 i gaur nätta. färra nätten. nädden te i gaur. dinne nätten com e gaun.
 i förgours. i his daen. färra daen. de va ende i gaur de va färra daen.
 i sändes. dän sändan com va. färra sändan. i sändes fjordene da.
 i da får ätta da sin. haur ållmer da haur fjordene da. haur on da
 his dana. i his daen. får nåd sin. för närra da sin e i sistens.
 får en trölla fira da sin. i mären. vände te da com kommer.
 dän da com testannar. daen com cha bryda eng. märendaen.
 i övermären. om att par da. om talltre da. i daatal framåd.

Varje dag. haus da. daglien. haus enda da. alla da. disse dana.
 andra tidsenheter bajde. tien mellom mäulen. förhåstabajde. förmidd-
 desbajde. åttamiddesbajde. meaffansbajde. kvällarbe. nättaarbe.
 mårnarbe. mårnraast. arbeta i otte. långt förmiddesbajde.
 förmiddesbajded e dröjt nauv di lägger frau ve 2 tien. de e langgud
middesbajde. de na får i tien en timme. di tau lid middesbajde.
påläggdajis. nauv middesbajded va hälled å ögen ajded va de påläggdajis.
hult bajdes frau mårn de kväll. börner nyar ee de blar utt hult bajde.
 de gaur i ett frau de ha vad nött å de de e nött. nättabajde.
 där e med som faur göras i nättabajded. hälld ve dinne tien ha di
 nättabajde. på lederna ha di bå nättabajde å otte. nättabajded e så
 länge di faw sätt. nauv de e märt kryber nättabajded i hov.
 udd. för gryning. danning. dabrackning. das. de börjar å das.
 (ett ur) nu das de i häsaby. de das i krogana. de ha börjad å daads.
 de dasdes ve drägtien. märna. nu märmas de holia tillia.
 de ska märna se. när å mär haus mären. de riär se så med far solen.
 solaoppgang. de va en grann solaoppgang. ja va ude å van solaoppgangen

Morgen mären ejda märenbidi. far i fin brukte di allt mä märenbidi.
 För floden morgen i märes. i gaur onäres. i gaur på märenen. tillia på märenen.
 kommande morgen i mären tillia ~~stjärna~~ på märenen. i mären må fin. hobia tillia.
 geck i mären tillia. gack hobia må fin. hun kom strax på märenen.
 hon för uppstigande tids. opproede dagis tid å rassa på askaled. tid å komma av reen.
 nuvar solen sken i annen e de ti de å seda opp. de das i krogana.
 all gami utt. nu faur ni seda opp för bröd börjar å mules. (ans som väckning till ^{morg}
 dagens första mäld. märenbidi. otte bid. ottemaut. far i fin. dä di säd opp. tillia se 2.3
 fin. dä di taek ette. alla hösta aud di märenbidi. ottemaut. i vaurdana feck di osse mä-
 renbidi. de va bara. som di se en bid å bida i engan di skalle ud. sin di börja mä.
 hafffe feck di kaffe i en bid ty. far ud en oppa å en liden bid brö å fitt alla emir.
 De va se snart di kom opp. sin geck di te frokärt. de va frokästabjöder.
 gau på fastane mave. gau udan å fau nöd i se. arbeta på tom häck.
 märensian. märenkveden. märenkrökern. i seethan. oppre mä hensen.
 så e ad se å va oppre på märensian. han e ude å vänner se på märenkveden.
 han e oppre i seethan hausr märeno. engan far faur akone grus. engan läckana gal.
 han e i räckning engan andra uel hausr di ha räven sänd.

Dagens första huvudmål var förkäst de va kl 7. davare utt av många gamla davardags
tiden mellan förkäst & middag förmiddags bajde förmiddala.

Middag... mida ha i regel vad kl 12. man... man... nuvar... i hösta, alla måste va... mida... kl 11.
måsamidda... hästaamidda, de berördde på ni va i arbete de 5 tim. så... and... i förkäst...
Då hade vi fånd... maren bid... va 3. halv 4. tim. så... kände di te mäsen... i arbete... ingen 5.
middlessta... här jag hört av nän gammal, men jag trox det är... middeldags.

Attentid, de har jag varit med om, då vi var på beterna. Då börja vi arbete... kl 6.
så... halv 9. till... mida, kl 9. börja vi... kl 12. mida, så... middenbajde... till... kl... halv 2. meafftan... halv 5.
kl 5. börja vi arbete, kl... halv 8. kväll. De var lång... arbets... tid. Det är omkring 30 år sen.
men hos bönderna ville di hållt börja... nuvar... sedan ja... gry... å... gau de där... ja... nära.

Då behördes ju här... man... nuvar... arbets... tid... va så... lång... mitt... på... daen... middeldag... mitten...
ve... middeldagen... mitt... på... börja... daen... början... gammal... så... middeldagen... man...

början... da... tider... mellan... middag... och... kväll... attentid, attentid... b... bajde, de håller... en...
med... kväll... meafftan... d... t... med... meafftan... för... hade... di... allt... meafftan... ut... 4. tim.
De va ju... nödvändigt... då... di... gick... i... arbete... till... kl... 8... eller... till... sedan... gick... ner.
di... brukte... med... m... meafftan... mada... å... så... dricksvätsk... sin... börja... di... m... kaff...
Här... e... nät... gammalt... ställe... i... nu... som... di... har... meafftan, de... c... kaff... och... m... mada.

Kväll... aftan... utt och har samma betyd... tid mellan middag... & kväll... åttimiddag...
meaftanskjede... frau meaftan... de kväll... kvällsmål... aftansvard... (utt... män mataka... fette)...
i kväll... dinne kvällen... i jaffes... i gaur kväll... ejint... i jaffes... iför gaus... kväll...
färre kvällen... härom kvällen... ejn au kvällana... i hin kvällen... i sidens... en kväll...
i maren kväll... på lördå kväll... dä... & de heli aftan... hina lördeskvällana... sända kväll...
i kvällningen... sin de kvällas... de börja i kvällas... vi fara hålla kväll... de chommer de
kväll... de tier med kväll... de & tid å pissa fe kväll... pissa fe nätts...
aftanenga... enga markböckar... den förste maj... skulle di börja i aftanenga... på den lasta...
nau... de aftanengde... dä... slutta di aldi arbetet... dä... va de ju heli aftan... häl... j... eng...
skymningen... skämningen... skämmed... seda närlid... i skämmed... i såla kvällningen...
märkningen... märkead... en gau ud... å rösta se lid... i märkead... vi såle å snaka i märk-
ningen... märknar... de märkner i krogana... de märkes... nu ha de märkte...
solamärgang... solato å titta på solamärgangen... solen gaur i moln...
sittalummer i märkni... sörva märke... legga i märke... lägga märke... märkessinn...
söva värdyg... sörva middessömn... de börja di mä... 1st april... nau... vauren... börja...
dä... skulle di orse lägga se i dagsljus... de skulle di hålet börja mä... draja... fors dan i tor...
de skulle var... fe late obt... di skulle ende ha dant... om kvällana... (jusa... se ve mauna...)

5353

Sista mältid. kvällsmad. där intogs när arbetet var slut om vintern och di märkebids
 s. o. ve. & alla g. tiden va de kvällsmad. de va näst bara köba melk å brö, alla melkesäppor.
alla mälfiserna, alla maulen, alla maultierna. maultid ej nödmatad. de va om di fleck tid
 engan di geck de sängs. om di hade vad oppre länge ötte kvällsmaden si di va sätta.
kvallsajda åta sest de e best må kvallsajdened engan de blar s. sejnt.
 sänggående. sängadaja. ti å näffa se. ti de å gau i kulte legge daja. där dinnada tim
 b. på förmitten märka mittens mellan 11, & 2 kellas spigten. d. all döllhed gräsare.
trälletien. di gamle sa. mitt på mittens de fottein va där nästa tien. att skern va ude di
 på eftermatten. i frau 2 i de oppredadaja ettan. rottan. i frau 2 i de salappygangen
all fyls. ti d. e i regel alla röndjur, eter dyliket uti efter byde. d. hörja tåckana å gata.
 far fleck di ju opp å arbeta ette. seda opp i otta, å lägga se sin vätkan ha gaud paus.
 far va här mange som endt hade klocka di rätta se ötte solen. så nu di i almenackan
 naur solen geck opp å när. så hade di dessa tecken di rätta dom åtte. dor som atuan
 lau mod solsian, s. o naur solen skente västing varse di de midda. skäggen (skuggen)
 ha mange rättad se åtte. mange ganta hade solvisare. Ratten ha mange rättad se
 åtte, puppinillen va omal va de midda, naur där va braj va de kväll.
 Vägdepranga hade varst å seda tien, di fåndara pa alltong å fälgia märtien.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

10

salmärkem... gama hade märke i skulan på väggen, åtta som dana långdes så juste solen
 längre bort på väggen på kullen... mån manu daen satte au je dän de boga på väggén.
 Söderåre körne di ta au en atalbe som ate i solen så nu di på väggen åtta som dän
 ore si mod solen, om midjan va dän sag, sin hälde dän åtta som solen gle mod väster.
 Västernaug... hade solninga som di köpte på markoden, de va ju en sätet härlig för dem
 Veckan och månaden. De va i blomm besvärligt för västernen må dana. I han feks ju drya
 ud må keräaturen tillia å eng segit. Mänga gama hade orse döllit farz å föja må tien.
 Västernen om ente nu i mån almenacka, å enda farata se grau dän, akter en adreg för haer
 da. Lå ve i strega sträg han en adreg ye. Så fira siodna va en manad, han körne ju
 franga må ator å feu lid beski. Här va mänga gama som ente begrede almenackan,
 admistone ente ry, å nā. De ean di på manen, åtta som dän va hal, å full.
 De hände titt di te ville på dana, hälst om där va flöre hälde ble rike i dana
 tappte rådningan. vecha uga fast i ugani, di faste dana i ugani mitt i ugani
 sitt i ugani di faste dana i ugani i slutted au ugani. Färra ugan, ugan enga va
 ugan som e gaun, hin ugan i gen, i ejn au ugorna som va, mån au di nämsta ugorna
 nästa uga, ugan eng kommer, dinne nämsta ugan, mån au di faste ugorna
 om åtta da, om ett par ugar, haer fjärden da, om fjärdan da, på treja uga.
 haer åttonda.

Deekadagarna sänge singda da singti sända hälida häleda
 di gamle hade särskilda namn på vickans da sända, solens da mårda, maunens da
 hädelag, syrs da orsda, odins da dorblag, tors da män i allmänhet törda, (här har ju alltid
 torndagen varit torngdag) fräddla, fjärs da förla utt as in del gamle jorda.
 fräddla ha ju osse vad färtedla, lärdeskväll hälekväll heliafton gusketvenskväll
 maseafton sända bet ju häleda uttal om förekommer, där ha sända haur da
 de e sändesvured allti di kan ha ad sändesvänt allti di ha allti hälad
 andra utt de ska leijen häleda maur vi far allt i auring ja tiss de e hälad
 å far lid annan må arbiec de e raint sända vi ha så grammt nu
 andra utt de gau i ett bå hälad å sängti bå häleda å sängda e äjnedana
 sändesvänt haundasvänt i haundastar i sändestari gau sändeskädd haundaskädd
 ta sändesätte midsfestiged gau hälad å haunda utt om ani av finare di sänge
 dana e så langa här e så hangt de lärda kväll män mårda mårda e de färgänd
 fränska för hede finarna haur en sända fränska di skalle gau i lyjärkan
 primanda de va ett utt som kom, då nån hållt fritt om mården ja ha primanda
 uttryck som skulle verit i bok om dygn väkt de utt ofta gamla ea allti i fäste väkten
 andre väkten treje å fjäre väkten nätt å da haur för se i fira väkter

5353

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

13

Veckor namn på veckor dimmabiga ha ju alibi vad en särskild uga.
påskuga där ha ju ofta hittat miced vad i rörelse dän ugan i fråga om vidstyrke
 (det är förut upptäckt) fruntimmersugan, ha ju alibi haft respekt mät dän ha får de
 mesta vad vaud di skällte alibi hänta om tinget engan, alla åtta fruntimmersugen
 di gamla tala alibi om di lange trinitaterna de va så dröja uga i månader
 fär då hade di engesteng å säglia meckelsugan som alla gjenare lämnat åtta
 mån så va där ejn uga som di månde igna får de nämmer de le mad dän
 de va busfårhörsugan dän va nuvar alla gjenare va komma i ro då dre prästen
 vall en hait uga i sönmen å hållt busfårhörs de va en färhuel uga fär di månde
 jultunga dän räknades åt di alda sammarsde en det veckor räknades te högtid
 hem pengesuga messomarsugan mån i samband med arbetet, såaugan, aljdugan
 ostugan dän va i augusti då skällte melken va last te est hämtugan di humlet
 skulle tas grävugerna di veckorna som di gräcka potatis bärugorna när di gräcka
 bär "di utt även krisenation, bäratin"
 di räkna alibi i veckodal veckovis får hämne di ju döllit skräda å räkna mån
 sémner så sätte di en streg i almenackan fär dän ugan måd särskilt hade hänt ålla
 gjort, då räknes fru dän ugan å omtingen fram ålla deltagar

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

14

5353

ere. Da va dän sista ugan i april vi sätte präser nu e de på före uga sin, om drif uger
te kommer di upp, di legga säre uger i joren. Säse ugers präserna e färia säre uger åtta di
kommer upp, kornet näbles enda förran föreda uga åtta dän andre säm
må kränturen räknades one i ugeria. Da va dän andra ugan åtta präsk om fjällingane
kom, drif uger åtta ha hin udleggeda mycket annat räknades i vekterit, om säre uger i kring
ne ha vi sommarmarknader här e nie sänder gäuna sin glättana va hemma.

Månadernas marn. gänta utt januari, januari, februari, februari, di är ju winter-
maunader februari, gänta maunad mars, tertimaunad april, grömmaunad maj, blomster-
maunad juni, sommarmäunad, men både juni, juli, augusti, kallas ju sommarmäunader
juli häntaunad, då häntas hē i juli skallte kränturen åt uppas uti augusti i september
(utt av en del gamla setkunder) häntaunader, då va de så höst, å förehirt aint i
september, oktober, slägtmäunad, november räknades till wintermaunad, december julamaunad,
mars å april kallades ju vintermaunader de börja å vauras augusti i september
skördemaunader här finns nän gammal i nu om utt di gamla marnaren.

så räknades ugerna i med månaderna, fästa ugan i agusti e de richäst, dän andre
e de körmed, å hina ugerna havren, fästa ugan i oft före häden, dän föredrif
uger, jag kan erinna mig jag hent av gamla ordet dungel i samlandet med månaderna.

5353

Andra mānn på mānaderna, södermaunadens glödamaunaderna, (di de mānaderna då di häme
ha glödta ut) västemaunadens (var i Regel april eller mitt i mars) föremaunaden (då den taga)
andra enda maunadatidens, allt em återkommer var mānad, även menaduttagen
maunadagaten, haus maunadsdan här e niced ska de haus maunadida,
maunadatal, här e ju de som tar i maunadatal engan de blar först,
fram i maunaden, nuur de tier fram i maunaderna så vauruengana ta vauras de,
di lange, hålle maunaderna, des jan, febr. di granne maunaderna, sommarmaunaden
de fasta nyed på myraret, myrsny, nuur de je eng brukte di gamla å titta på mau-
nen å ha en salmebog i näven. Den faste salmen di fe fatt nuur di ale eya bogen läste
di nuur de va ombytte på ny, å nä, myttanning, nyed ländes, næd jekk prau.
de mästa skalle ju uträffas i ny, å ende i nä, åtminstone ende i tonna näed.
Di gamla hade allti ombytted i samband med väderliket, vi faw anned när nuur
de blar ombytte på ny å nä, om vindern, så lange de e ny å just blar de kallt
ain vi faw nä blar de näck mäster, om sommarm, hälest i augusti, så di, de tar
lia niced på sän om mitten som daen, får maunen klega.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

15

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

16.

är aur, ditte aureol, i aur, ditte aur, aureol som, ditte aureol vi i aureol som enge
nästa aur, de aure, aureol om kommer i fjer, farra aureol, aureol som e gaud.
härem aureol, i hind aureol, farr månna aur sin, sista aureol, disse aiste auren.
ett aur far nöd sin, nöd aur far lejnt debaga, om aur å da, de e nu aur å da
så aura om aur, ve samma aursti, ve dän tien pö aureol de ha nöd nad så aura.
de nästa aur, så aura, ve samma årsti, aursti, de aura ve dinne tien.
aursmän, dinne aursmännen vi nu ha e de döllit må allteng.
i fjer va de ett gott aur, om de ake blaj est seddent aur i aur, mange siddna
aur ger juu se i huen, de e riklia aur.
aura gammal yeföld, trägge, trauuring, träänding.
årsvis, aurlitti, di aur lie möden, de slaur de ente fajlmä, de e auresäkert.
aurstur, de e räktia aursturer må di bederna.
aurvinet, de e enda de i räkna juu näker aurvinet.
aursmal, e aursmanted bra blar grön bra, de dechnar se de döllit aursmal.

vinter vinteren vindra dinne vinteren va varat engan juh alla sā e vin-
 trana varst åtta juh vinterda. dān fäste vinterdām de i regel dān fäste dām
 de klimonen de mā käll vinteren räknes i allmänhet sin mården ha vad
 mān de e ju ante till de blar sā tillia vinter. sā allmänt utt sin mården ha vad
 ved en ante mår vi ha vinteren här de bärjar å oaj sā vinterdāl ud de rästar te vinter
 de e räkti vinterläft de e sā vindesvred. de bärjar å vindras. de e räkti vinter-
 kjell vintermitt. sā gammalt ord. dān fäste vintermitta sā sommarmitt
 sā ordet som anv. sekkun mitt säll du hälst legga ude dān fäste vintermitten alla dān
 fäste sommarmitten sā ble av sommarmitten mān de va nyårsmitt (sommarmitten)
 mān i vanlig tal di lange källe vinternätterna. di gamla sa, sin dana länga, å
 nättarna sätter au bärjar vintern å luda midwinter skulle vere om jul.
 om hjöngelamisse skulle vintern bärja å sätta au hjöngelamisse knuda, sin
 bärjar vintern å luda di ha allti talat om en vinterknuda se hjöngelamisse.
 hjöngelamisse knuda dān ska si fast ha engan vintervared sätter se (kyndelsmässa)
 "hurdi da, då skulle vintern va halgaun. då vände björnen se i ided.
 om hjöngelamisse skulle di ha halferad, om kregen hade gaud ude de mitt i nov
 "av nån gammal han jag hörat att vinteraled skulle börja om midjan, och vinteraled om jul." -?

5353

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

18

Sommar sommaren ha di inte räkna mä fär in maj, då gägen va kommen.
 april va vaurmaunad. då vaure di i mars i blan i februari börja de å vaurer
 män de riktia vauraned va i april. di em hade med vaure frisk ju börja tillta.
 Sommarmål fir i tiun så dän late april skulle di börja mä meafthan, å middagsgäde.
 de va ake ammarmauh sommartien börja. de va nuur allt vaurarbette, o sommerarbe börja.
 dän fäste sommardaen, de räkna di i ett avs så nuur de ble så di va ude, å audi
 meaffter ude. de börja å bli varmt. nän gammal sa, vaurfudaeen va dän fäste am-
 mardaen. sommarmauh. de utt. ansju nuur di hade mad mä sa ude, se mäne, hiose
 modare ou flicksliv. då audi sommarmauh ännu bar himmel. ännu atora drå.
 Blaj sommar. nu blar de anast sommar. de ars sommarrived ud.
 midisommar. mesommar. mesommarsaftan hade di mesommarsaga, de va kring majst.
 de ha farakomed mä mesommarsaft. mesommar ha allt vad se samma ti.
 Samma mesommar ha vad bra källa. di mesommarne de ha vad grannet i de artit.
 där. vaur. vaurien. vaura. vaurana. om fredam (15 mars) ansägs vauren börja, alla late april
 den 15 maj skulle vauren va slutt. di gamla sa, hade di ente faud besätt dän 17 sa.
 va de låg åtta. de ja an de dän 15. ålla 14. män sin fe de va i joren.
 Så va de sommar. sommaren nälenades ju i dräjmaunader. män juli va haimauad.

5353

En fyrdelning av året, är ju i di fira aurstierna. nyår, late april, late juni, late okt
 reppen måst tales då om åttahöstarepperna, de e bort i oburk till manu åttahöstarep-
 perna kring fram på vaurrepperna dö daen längs grästrärne ende döllihef för en naturliga rö-
 så med som på åttahöstarepperna vinterrepperna e hålla i besvärlig.
 Sommarsolståndet, då börjar daen å gau tebaga vintersolståndet börjar dän å längs
 då staur daen stilla i åtta da engan dän gau fram, ölla tebaga.

vårdag jämning, hietdag jämning, e väitt å da lia långa.

Benämning på vissa dagar och perioder av året, på vintern, på vinterhättningen
 i sanningen, på farauret, i vaurdana, i misation, i barketion, mällomhöden.

(tiden mellan västerbrotet och hösten) hösten, hästatten, præstetien, ledetien, va julatien
 de kom prau mitt i ledetien, han ramla i hull mitt i engaged, di far au engan de
 va hästati, han va hemma ånne barkmingen, han kom de markaded va

hum kommer manu any i is blär gaud au, manu de blär varmt å jögen gal faur glöttna
 gau, manu gilen blär gaud au, så en han gau markelajis ska ja gau de släjden
 i levapreeköringen, manu iged blär löjt, manu berhöd e löjt å udstad, så en han jöra wegne,
 försöktid, anyfall, i släva, isbelajis, manu willgässen kommer, manu lärhan härer
 nu e vilken hemmen, då e de viber i vintern som e.

För, på dän tien då färkelskvengene gick i kring, de va att dicken på som
marsens ankomst nu färnäms de åd de tier med sommaren far nu e kerämare ude
ut. som ans han hem, de va i sälva världsvärlden. hun dö, de va nu i hiede här
de va ve dän tien vi släppde kregen som hun fölta de men, de va ve dän tien
här va nya grannläppar som diken föddes de va på nöjinhästen som di juste dom
fräja torsdagen i dor skalle di lägga se i dojsjus om di födde dän sedan, så
ble de dän levallen, alla ble de dän latr april sin skalle där endt dämnas.
bararmadaen, å barföstdaen va ihåti himmelfärdeda, dor skalle di gav
bararmada de hjärkan. dor skalle alla rävänga ud. sin feck alla vägspanga
gav barfötta. dän fasta okt skalle meaffan indras. min di brukte ma
meaffan ännu näretim i maj feck västahöra böja å västa
maddana, såhna åtta da engan vallhörfastan, å åtta da åtta vallbårdaen
skalle di drecka mer i begin vallhörfastan brändes majbaut, sjang å maj i by
järnmästerna va åtta da engan messmoner hundlager, de utlans dä de er
bost. räktitt hämarär, de e sing å släppa ud en häm. disse hånnadana
da ha vad i da ha de vad in räkti hånnada mete, sedden kängeli da de
ha vad i da räktitt rändesär.

5353

Halloween skulle vara första vinterdagen efter mån gammal tre skulle
även vara första vinterdagen efter mån gammal utaaga. Brötsommaren skulle vara
första dagarna i okt. mickelsmässan va ju finarnes tid, då börjades marknader
meckelmose. meckeli. då va meckelsknigtanas fri i meckeldana hälvt di hälvd
meckelsmarkad, då va meckeldoridan, torsdag mellan 24 okt. e förste nov.
allhelgonaden, till julen ett förelä de julen. märsdens aftan mä märsdens gaus
allhelgonation mä julens förelä, va, för då va ju allti åtta gausasläjt.
Andreasdaen, där anders lägger sin hatt där legger din te fro natt.
Anna daen, då skulle ludfisken i blöd. så lusse daen då briga julen.
tellejulaftran, julaftran, mä mälebri. mäntisa barns da firs de minne av alla
barn som Herodes lät döda. nyårsnätt mä nyårsnaga.
i advent, avändan va de mäst di rösta de jul. då skulle alla pläjla va i gong.
ve dräkten reknades allti mä din drängaste vintern.

Fabianadaen skulle di hägga trädvara som skulle va de timmer, får då geck
endo or i ed. de ble varior om de hägga din daen.
dana mellan jul & nyår i julf. juladana. knud å julaknudan. julagåcka.
staffansangare ha allti förekommend, sia staffans.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

21

5353

Matteusdaen då skölle de va halgaun vinter, de förbi med anna som sjan
 i frau alle marker fe liv, där 14 febr. matteusdaen, då va vinter
 fredaen, 25 mars morsmässan, sin skölle allteng bärja å livas ve
 sin hem fastan, i fastan fek enga fyningar ske, å enga gille, alla dans
 palmeända bärja dimoneluga, de va blå onönda, väla fida, aske onda
 akärsoda, langefräddla, skitta törda, granna onönda, för i tien skölle di
 tillia upp langefräddesmären, ögau te kyrkan å sag' naus blaukullafjäringarna
 kom, där va mange påkayalar i din ugny påskauga här va ejn komme om
 alts' bruga å sätta järnatangen i mödängen dimoneluga, för endi tagen skölle
 blåsa av, uppt om påk är fört avs tillandsmålsarki påkdasmären dansar olen
 langefräddla står där stilla, om prenges skölle di maji må hyske å hägge
 vallbärftan firas daen engan fäste maj.
 morsomarsaffan firas ju innan må dans, di skölle ju alts' för i tien ose ha
 morsomarsauga, morsomarsdagen va bra å gau i, di skölle plocka alla
 sorters blommor, morsomarsaffan å ha de rörelse särskelt johannes blomster
 å sannhans under sin bärja daen å gau på hirt hälled
 tiatla å ogräs skölle di ha had kurt engan morsomary, sin hade de ende så stor

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.

23

i juli komde daen býja di híðaðen, dæ va söngversþáernar ause fári að fá au.
di skelle va lykðaða de messum mar. marka daen, y nevara daen, en de rájna dæ
rájna de i gju ngea mén mangi gamla ra, de va verre mæ petrifing, en de
rájna dæ, de va drögjare, dæ rájna de i 40 da. dán 10. aug. lausmorse, dæ skelle
alla orna að sáldent fylgja va i jörun di som lau fransjors skalle di alau i jet
firði di velle va dædaða. dæ sin lausmorse vald kannen di ta orkaanes þá þáernar,
di finnare som va lagtien at adda, skelle va at adda engan lausmorse
dán 24. lausdags með da, dæ va hinnled með, að de akalle tas.
Mær de va atora högtiða, skelle di ha högtiða fyrir di at aðe högtiða
dana þá aured va jutada, að langefræðda, ein va de bónadana. di dana
skelle di va svártbíldda. dán ann. endi de va bröld med þá gud að reliks
þárdaka, að pengiða hörðe ause de atora haleda, di andre kallaði
i allmánið lara sýnda gillesda, stánnedra, mæðesda, "de va fár
dæ di hade missionsmóde i vangen," de ha di gju i nu. fár hade kolpatóres
samankomster, com utt. va, anna bar himmel, lid haus com hálst. hármiss
sin va hér ju nanni þá da, illi com arbetið va, hentada, mæðada, skitda,
sánnedra, dinne daen e dan de rannedra, bageda, paugenaða, minndingsdag.

I dän gamla almenackan va mange märke om di gamla földe noga i stenbacken
skalle di enda sätta pärer fåz då ble di sköntjata, å ente i fiskana fåz då ble
di vannade, ente i scorpionen då ble di skabbede, di skalle sättes i krellingana
all så skalle säs i ny, all sädden skörd som va i joren (och frukter å lök) skalle
säs i sättes i nä de e här i nu di som följer dän regeln.

Di ha allti spått väderleken fåz aured, åtta juladana ejn julada fåz haus
maunad, så dant väred ha vad dän juladaen ha de blajid dän maunaden,
julada mott januari, anda febr. så alla julens 13 da, julaftran näknes ente så ble
de 12 i fastan, sa di allti säddan fastan gaur eng gaur hum ud. va de vinter
ble de vinter hala fastan. Et docken som di hade, om här va långa reginer
ble de tillia vinter, vad bönen länge på dräin vinta de sträng vinter
naur rönnebären lede rää så di akände de byas skalle di secla oppre om hällana
å springe en tefin garn. gamla hade mange märke om di földe, di hade
åtte arbylla, ejna de langefrällda ble de näjned på höheden.
majmaunadis any va så go som fauragi grenges vajda kom mangen man te å
gräda, näjna de messmarsaftan ble de langvarit. e här gott om rönnebär
Mas skördens klen sin dän 14 maj ska här unde komma frost ålla any.

5353

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

25

Om Erik ger are ger staf kaga, de va ve olmäss. di tala om olmäss krog.
(de va näst magart iställe) vi e komna raint ud i olmäss krog.

Si ha alts talad om färkastade da, å olieksda, åtta blylla, å de e här mange iue
som far fakta på dom, ja di e jutta på en färkastad å en olieksda, läffär blar.
de allra liknål, hun e född på en färkastad da, de blar allra utan elända
får ora här e i nu di som ha di dana märkta så di ved nau di e.

Gamla, sau se så väl får nau di skalle nöd sektitt så de endte ble nån saddr
da, men å va här lyckoda, de va en stor töcka di som va född a grå di dana.

Så va på särskilda da som ingen skulle auressau se (öderlata) i jan 7, 8, 13^{de}
febr 7, mars 7, 15, apr 7, 15, maj 7, 15, 17, juni 6, juli 15, 17, aug 15, sept 16, 18,
okt 6, nov 16, 17. Här e nän som ha gamla almenacker där ate regler om di
föllda. Där ha di, åtta dom, märkt ud di helige martyrer da, di gamla häll
dom som särskilda bemärkelseda.

Skämt samma data, de blar en sirs mäss nauz di kläppa svin.

Han e mager som han hade ej led oppr naudlauren får räven.

de blar nauz här blajz trau öänder i ejn uga. åtta 7 öänder i ejn maunael.